

РЕШЕНИЕ

№ 5001

гр. София, 28.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 56 състав,
в публично заседание на 30.06.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ситнилска

при участието на секретаря Макрина Христова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **7004** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административно процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 128, ал. 1, т. 6 от АПК и чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по исковата молба на В. Ф. В. срещу Висшия съдебен съвет за нанесени неимуществени вреди от незаконосъобразни действия/бездействия на Главния секретар и на Председателстващия Съдийската колегия (СК) на ВСС във връзка със сигнали вх. № ВСС-1778/12.02.2020 г. и вх. № ВСС-1779/12.02.2020 г., в размер на 74000 (седемдесет и четири хиляди) лева, от които 32 000 лв. за незаконосъобразни действия/бездействие на главния секретар на ВСС и 42 000 лв. за незаконосъобразни действия/бездействия на председателстващия СК, считано от датата на подаване на двата сигнала до ВСС (12.02.2020г.) до прекратяване на бездействието и до отмяна на вече предприетите порочни действия.

Исковата претенция се основава на подадени на 12.02.2020 г. два сигнала във ВСС - съответно с №№ 1778 и 1779, които не са разгледани по съответния ред и от компетентните за това лица и органи. Така, Главният секретар без да има нужните компетентности и правомощия е отговорил на сигналите, което действие не се основава на нормативен акт или на закон. Порочните му действия/бездействия са: сигналите не са предадени на СК, не е контролирал работата с документите, не е предприел действия по включване на сигналите в дневния ред на заседанията на СК,

укрил е сигналите от СК, укрil е приложената към сигналите искова молба. От друга страна, Председателстващият СК е проявил незаконосъобразно бездействие, като е укрil от Колегията приложената към сигналите искова молба, като Колегията не се е произнесла по исквата молба. Порочните му действия/бездействия са: не е възложил на Инспектората на ВСС проверки по сигналите, не е изпълнил правомощията си по обсъждане на целия спектър от проблеми поставени в сигналите чрез създаване на временна комисия, която да обобщи резултатите от извършените проверки и да предложи решение, не е предприел действия да впише в кадровите дела на посочените в сигналите съдии резултатите от проверките. Неимуществените вреди са индивидуализирани като нарушени морални права, морални вреди, в т. ч. нарушено нравствено съзнание, накърнено доверие, унижение и обида, морален и психически тормоз, различни форми на дискриминация, интелектуални и емоционални страдания и др. Иска се ВСС да бъде осъден да заплати на ищеца сумата 74 000 лв., обезщетение за причинените неимуществени вреди, настъпили в резултат на бездействието на Председателстващия СК на ВСС и незаконосъобразното поведение на Главния секретар на ВСС.

Иска се и действията, извършени по сигнали № ВСС-1778/12.02.2020г. и изх. № ВСС-1779/12.02.2020г. да бъдат обявени за действия, които не се основават на нормативен акт или на закон и да бъдат прекратени на основание чл. 253 от АПК. Също така, отказът на Главния секретар да предостави двата сигнала за разглеждане от СК да бъде обявен за незаконосъобразно бездействие и на основание чл. 257 от АПК да бъде разпоредено придвижването им до Председателстващия СК. Моли да се прекрати незаконосъобразното бездействие на Председателя на СК на ВСС, да се разпореди да бъдат извършени проверките предвидени в ЗСВ и Методиката за извършване на проверки от ВСС при подаден сигнал, след което СК да се произнесе по предложението за конституиране на Временна комисия, да прекрати бездействието и да се произнесе по подсъдността на приложената към сигналите искова молба.

Ответникът Висшия съдебен съвет, чрез процесуалния си представител и в представения писмен отговор, оспорва исковите претенции като неоснователни и недоказани. Сочи, че ВСС не е типичен административен орган по смисъла на §1, т.1 от ДР на АПК, поради характера на правомощията на органа, предвидени в ЗСВ и поради специфичната характеристика на дейността му, като актовете на ВСС не са от естеството да създават права и задължения и да засягат законни интереси на трети лица. Изложеното е валидно и за действията и/или бездействията на неговите органи-Съдийска и Прокурорска колегия и Пленум, както и за актовете на главния секретар, които са с вътрешнослужебен характер. Излага доводи, че председателстващият СК на ВСС няма качеството на длъжностно лице, а е член на колегиален държавен орган, като функциите му, съобразно ЗСВ и ПОДВССНА, не могат да бъдат квалифицирани като такива на административен орган или длъжностно лице. Колегиалният орган осъществява дейността си чрез приемане на актове, а не чрез действия и/или бездействия, съставомерни по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Твърдяните в исквата молба действия/бездействия на ВСС са във връзка с подадени от ищеца сигнали, по които са изпратени отговори, съответстващи на нормативната регламентация. Мерките, които се предприемат във връзка с подаден сигнал, не подлежат на оспорване. Не е налице и незаконосъобразно бездействие от страна на главния секретар на ВСС по сигнала на ищеца, тъй като с депозираните от В. сигнали е процедурирано в съответствие Вътрешните правила за организация на работата с

предложения и сигнали, които постъпват във ВСС (приети с решение на пленума на ВСС по протокол №12/30.05.2019г.). Счита, че формулираните в петитума на исковата молба искания по т.1 до т.5 следва да бъдат оставени без разглеждане, поради обстоятелството, че не са налице бездействия на административен орган по задължения, произтичащо от нормативен акт. Излага също, че от ищеца не са ангажирани доказателства за установяването на претендираните неимуществени вреди. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на С. градска прокуратура изразява становище за неоснователност и недоказаност на иска. Счита за недоказано наличието на всички елементи на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, като споделя изложените съображения в тази насока във вноса по делото писмен отговор от ответника.

Административен съд София - град, след като обсъди доводите и възраженията на страните и прецени събраните и приети по делото доказателствата по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК, приема за установено от фактическа страна следното:

На 12.02.2020г. ищецът в настоящето производство В. е подал сигнали с вх. №1778 и вх. №1779 до председателстващият на СК на ВСС. В Сигнал вх. № 1778 ищецът е изложил твърдения за злоупотреби с власт, извършени от председателя на СРС, председателя на 78 и 73 състав, Председателят на АССГ, Главният инспектор към ИВСС Т. Точкова и инспекторите Д. Й. и И. Г.. В Сигнал вх. № 1779 ищецът е изложил твърдения за професионална некомпетентност и злоупотреба с власт, проявени от съдии от АССГ и ВАС, при прилагане на чл. 203, ал. 1 от АПК и чл.1, ал. 1 от ЗОДОВ.

С писма с изх. №ВСС-1778/2020 от 03.04.2020г. и изх. № ВСС-1779/2020 от 03.04.2020г., Главният секретар на ВСС е отговорил на сигналподателя, като е посочил, че ВСС е орган на съдебната власт, който представлява съдебната власт, определя състава и организацията на работата на съдилищата, прокуратурите и следствените органи и обезпечава финансово и технически тяхната дейност, без да се намесва в осъществяването на правораздавателната дейност. В писмата е посочено също, че органите на съдебната власт са независими при осъществяване на своите функции, като актовете им се основават на закона и събраните по делото доказателства. Законосъобразността, правилността и обосноваването на актовете, както и извършените процесуални действия подлежат на инстанционен контрол по реда и при условията на процесуалните закони. Посочено, че ВСС няма правомощия да се ревизира актовете на органите на съдебната власт, нито да упражнява контрол на извършените от тях процесуални действия. По въпросите, свързани с образуването, движението и приключването на делата в установените срокове, компетентен да се произнесе е ИВСС. Поради това е направен краен извод, че подадените сигнали са извън правомощията на ВСС.

На 18.08.2020г. е регистрирано заявление от В. с рег. Индекс ВСС-1778/18.08.2020г. до председателстващият СК към ВСС. В заявлението е посочено, че В. очаква да бъде уведомен, относно изпращането на двете молби и за предприетите действия по отстраняване от длъжност на Главния секретар на ВСС, за извършено от него злоупотреби по служба.

В отговор е получено писмо с изх. №ВСС-1778/2020 от 12.11.2020г., с което В. е уведомен, че по всички депозираните от него сигнали по преписки № ВСС-1778 и № ВСС-1779 са изпратени отговори.

Въз основа на така установената фактическа обстановка, настоящият съдебен състав обосновава следните правни изводи:

Исковата молба е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, но разгледана по същество е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Съгласно разпоредбата на чл. 203 АПК гражданите и юридическите лица могат да предявят иски за обезщетение за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. В чл. 204 от АПК са предвидени предпоставките, при които исковите за обезщетения за вреди причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на административни органи и длъжностни лица, са допустими за разглеждане. Чл. 203 от АПК предвижда за неуредените в тази глава случаи да се прилагат субсидиарно разпоредбите на ЗОДОВ. Основателността на иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, съответно ангажирането на отговорността на държавата, предполага установяването на кумулативното наличие на следните предпоставки:

1. незаконосъобразен акт, отменени по съответния ред, включително нищожен или оттеглен (съгласно чл. 204, ал. 3 от АПК), или незаконосъобразно действие или бездействие на орган или длъжностно лице, при или по повод изпълнение на административна дейност (което се установява от съда, пред което е предявен иска за обезщетение, съгласно чл. 204, ал. 4 от АПК);

2. вредоносен резултат, наличие на реална вреда, настъпила за ищеца /имуществена или неимуществена/;

3. причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, незаконосъобразното действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

Съгласно чл.4 от ЗОДОВ, „Държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице”. В този смисъл, тъй като имуществената отговорност по този закон е обективна, безвиновна, вината не е елемент от фактическия състав на отговорността.

Искът се предявява срещу органите, от чиито незаконни действия и бездействие са причинени вредите / чл.7 от ЗОДОВ/.

При всички случаи, при липса на който и да е от елементите на описания по-горе фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата по посочения ред.

От така изложеното, съдът приема, че първият въпрос, който следва да бъде разгледан е въпросът за пасивната процесуална легитимация на ответника. За да бъде един ответник надлежна страна по иск по чл. 203 АПК, следва незаконосъобразният акт, действие или бездействие да бъдат издадени или съответно извършени/неизвършени от длъжностно лице, намиращо се в трудово или служебно правоотношение с учреждението, срещу което е предявен искът. Т.е., всяко едно учреждение, юридическо лице или друга държавна организация, отговарят за вредите, които техни служители са причинили на граждани и юридически лица, със своите незаконосъобразни актове, действия или бездействия. Искът е предявен срещу Висшия съдебен съвет на Р. България, тъй като твърдените незаконосъобразни действия и бездействия, са извършени от Главния секретар на ВСС и Председателстващия Съдийската колегия на ВСС, във връзка със сигнал вх. № ВСС-1778/12.02.2020 г. и вх. № ВСС-1779/12.02.2020 г., поради което и именно

конституираният ответник е юридическото лице, пасивно легитимирано да отговаря за причинените на ищеца вреди.

Правилни са аргументите на процесуалния представител на ответника, че Председателстващия СК на ВСС не е длъжностно лице по смисъла на чл. 203, ал. 1 от АПК и чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, а член на колегиален орган. Понятието „длъжностно лице“ е употребено с неговото утвърдено правно значение, а то е дадено с дефиницията по чл. 93, т. 1, б. „а“ от НК. Това правно значение се извлича и от Закона за администрацията /ЗА/. Дейността на администрацията се осъществява от държавни служители и лица, работещи по трудово правоотношение, които заемат съответни длъжности в нея /чл. 12, ал. 1 и чл. 13, ал. 1 от ЗА/. Длъжност в администрацията е нормативно определена позиция, която се заема по служебно или по трудово правоотношение, включително по правоотношение, възникнало на основание на Закона за Министерството на вътрешните работи, на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, на Закона за митниците или на Закона за дипломатическата служба, въз основа на определени изисквания и критерии, свързана е с конкретен вид дейност на лицето, което я заема, и се изразява в система от функции, задължения и изисквания, утвърдени с длъжностна характеристика / чл. 2, ал. 1 от Наредбата за прилагане на класификатора на длъжностите в администрацията, в сила от 01.07.2012 г., приета с ПМС № 129 от 26.06.2012 г./

Трайно установено в правната доктрина и съдебната практика е становището, че длъжностни лица по смисъла на АПК са държавните служители и служителите по трудово правоотношение, които са на ръководни и експертни длъжности. В АПК обаче има разпоредби, които сочат на едно друго значение на понятието „длъжностно лице“ - длъжностни лица са лицата, които изпълняват функции на държавен орган /арг. от чл. 290, ал. 1, чл. 302, ал. 2, вр. чл. 21, ал. 1, чл. 74 и чл. 76 от АПК, чл. 303 от АПК/. Крайният извод е, че длъжностни лица по смисъла на АПК са държавните служители и служителите по трудово правоотношение, които изпълняват ръководни и експертни длъжности, както и лицата, които изпълняват функции на държавен орган.

В настоящия случай председателстващия СК на ВСС няма качеството на длъжностно лице в изложението по-горе смисъл, а е член на колегиален държавен орган, мандатното правоотношение, на който е възникнало от избор. Членовете на колегиалния орган участват в осъществяването на дейността му в изпълнение на конституционно предвидените му функции и предоставените му правомощия, като съгласно чл. 30, ал. 1 от ЗСВ, ВСС осъществява правомощията си чрез Пленум, Съдийска и Прокурорска колегия, а по силата на чл. 30, ал. 5 от ЗСВ. СК осъществява разписаните ѝ в тази разпоредба правомощия, като съгласно чл. 32, ал. 2 от ЗСВ, тя се председателства от председателя на Върховния касационен съд, а при негово отсъствие - от председателя на Върховния административен съд или от най-старшия присъстващ член. Следователно функциите на председателстващия СК на ВСС, както съобразно ЗСВ, така и съобразно ПОДВССНА, не могат да бъдат квалифицирани нито като такива на административен орган по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на АПК, нито да се приеме, че той е длъжностно лице по смисъла на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Следва да бъде подчертано и обстоятелството, че на колегиалния орган, какъвто е СК на ВСС, именно с оглед неговата природа, определяща се от начина на вземане на решения, принципно не могат да бъдат присъщи фактически действия и/или бездействия, каквито биха могли да извършват едноличният орган или

длъжностното лице. Ето защо и твърденията на ищеца, че са налице незаконосъобразни действия и/или бездействия от страна на г-н Л. П., в качеството му на председателстващ СК на ВСС, не могат да се квалифицират като такива по смисъла на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, съответно по чл. 256, ал. 1 от АПК, нито същите биха могли да засегнат негови законни права и интереси.

Съдът, като разгледа всички елементи на фактическия състав на отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, приема следното:

По отношение на първата предпоставка, която в случая е формулирана в исковата молба като незаконосъобразни действия/бездействия на Главният секретар на ВСС, а именно: отговорил на сигнали № 1778 и №1779, без да има нужните компетентности и правомощия, не е предал сигналите на СК, не е контролирал работата с документите, не е предприел действия по включване на сигналите в дневния ред на заседанията на СК, укрил е сигналите от СК, укрил е приложената към сигналите искова молба, съдът приема следното:

За да са налице незаконосъобразни действия по смисъла на чл.250 от АПК, следва да се установи извършването на фактически действия, „извършвано от административен орган или длъжностно лице, които не се основават на административен акт или на закона.

За да е налице незаконосъобразно бездействие, съответно следва да се установи „неизвършването на фактически действия, които административният орган е длъжен да извърши по силата на закона, подлежи на оспорване в 14-дневен срок от подаването на искане до органа за извършването му“, по смисъла на чл.256 от АПК или „бездействието на административния орган по задължение, произтичащо пряко от нормативен акт, може да се оспори безсрочно, като се прилагат съответно разпоредбите за оспорване на индивидуалните административни актове“ по смисъла на чл.257 от АПК.

В случая става въпрос за действия и бездействия на Главния секретар на ВСС по подадени сигнали.

По принцип съгласно общите разпоредби на АПК производството по подадени сигнали съгласно гл. Осма, раздел III от АПК има за цел да се установят и отстранят пропуски в работата на административните органи, дължащи се на злоупотреби, лошо управление и др. незаконосъобразни и нецелесъобразни действия или бездействия. Съгласно чл. 124, ал. 2 от АПК решението, постановено по даден сигнал, не подлежи на обжалване. Същото не представлява административен акт по смисъла на чл. 21, ал.1 от АПК, нито действие или бездействие, защото с него не се създават права или задължения и не се засягат такива. Предвид изложеното няма как с него да се причинят вреди на лицето, отправило сигнала.

Съгласно специалната разпоредба на чл. 355, ал. 1 от ЗСВ администрацията на Висшия съдебен съвет се ръководи от главен секретар. Чл. 355, ал. 8 от ЗСВ предвижда, че звената на администрацията

на ВСС, функционалните характеристики, длъжностните разписания, типовите длъжностни характеристики на служителите и организацията на работата на администрацията се определят с правилника по чл. 30, ал. 2, т. 15. Същевременно, нормата на чл. 110, ал. 1 от АПК предвижда, че организацията на работата с предложенията и сигналите се определя в устройствените правилници на органите по чл. 107, ал. 1 от АПК, според който по реда на тази глава / глава VIII, дял II от АПК - чл.107 и сл. от АПК/ се разглеждат предложенията и сигналите, подадени до административни органи, както и до други органи, които осъществяват публичноправни функции.

Съгласно чл. 39, ал. 1 от Правилника за организация на дейността на ВСС и на неговата администрация, издаден от ВСС, обн., ДВ, бр. 16 от 2019 г., в сила от 22.02.2019г. /ПОДВССНА/, предложенията и сигналите, подадени до ВСС и или колегиите, се разглеждат по реда на глава осма "Предложения и сигнали" от АПК, а чл. 39, ал. 2 предвижда, че администрирането и организацията на работа с предложения и сигнали, които постъпват във ВСС, се уреждат с вътрешни правила, приети от пленума и/или колегиите, които се публикуват на сайта на Висшия съдебен съвет.

В случая по отношение на депозираните от В. Ф. В. сигнали с вх. № 1778 и № 1779, и двата от 12.02.2020 г., е процедирано в съответствие с чл. 6, ал. 1, чл. 8, чл. 11, чл. 12, чл. 13, ал. 1, т. 2 и 3, във връзка с чл. 11, ал. 2, т. 2, 3 и 4 от Вътрешните правила за организация на работата с предложения и сигнали, които постъпват във ВСС/ приети с решение на пленума на ВСС по протокол № 12/30.05.2019 г./. Действията, извършени от главния секретар и компетентните лица от администрацията на ВСС, са отразени в приложените два броя административни преписки, съответно по сигнал вх. № ВСС-1778/12.02.2020 г. и по сигнал вх. № ВСС-1779/12.02.2020 г. От преписките е видно, че главния секретар, съобразно компетентността си, е извършил законосъобразно и в срок както предвидените по сигнала процедури и действия, така и стриктно е спазил съответната нормативна уредба - законова, подзаконова и вътрешните правила на ВСС, с което се опровергават доводите на ищеца в исковата молба. В административните преписки се съдържат както исканията на ищеца, така и формулираните отговори, мотивирани съгласно чл. 123 от АПК и в съответствие с нормата на чл. 124, ал. 1 от АПК.

Видно от горното, и в двата случая не е налице нито незаконосъобразно действие, нито незаконосъобразно бездействие страна на длъжностни лица от ВСС, както твърди ищецът, а се касае за действия по повод подаден сигнал, извършени в съответствие с разпоредбите на правилника

и вътрешните правила. Следователно, не е налице незаконосъобразно действие по смисъла на чл. 250 от АПК или незаконосъобразно бездействие на органа по смисъла на чл. 256 или чл.257 АПК на длъжностни лица при ВСС при изпълнение на техните функции. Ето защо, оплакванията в исковата молба, че са налице незаконосъобразни действия или бездействия от негова страна, във връзка и по повод депозираните от В. Ф. В. сигнали вх.№ ВСС-1778/12.02.2020 г. и вх.№ ВСС-1779/12.02.2020 г. са изцяло неоснователни.

И в двата случая на подадени сигнали вх.№ ВСС-1778/12.02.2020 г. и вх.№ ВСС-1779/12.02.2020 г., обсъждани по-горе се касае за предприети конкретни действия по повод на тях, които ищецът счита за неудовлетворителни и поради това ги третира като „незаконосъобразни действия“ или „незаконосъобразни бездействия“.

Доказателствената тежест за установяване наличието на всички предпоставки се носи от ищеца, търсещ присъждане на обезщетение, съобразно общото правило на чл. 154, ал. 1 от ГПК, във вр. с чл. 144 от АПК за разпределение на доказателствената тежест. За да бъде уважен искът за вреди, следва доказването на фактите от хипотезата на правната норма, т. е. на всички кумулативно предвидени предпоставки по чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

В настоящия случай не е налице първата предпоставка: незаконосъобразно действие/бездействие на длъжностни лица от ВСС, поради което е и напълно безпредметно обсъждането на всички останали предпоставки, т. к. същите следва да са налице при условията на кумулативност.

Единствено за пълнота, съдът държи да отбележи, че по начина, по който е формулирана исковата претенция, с която съдът е обвързан, доколкото предметът на иска се определя от ищеца, дори и да беше установено незаконосъобразно действие или бездействие по повод на някой от подадените сигнали, твърдението за общи вреди, съответно претенцията за общо обезщетение за такива изключва по принцип възможността за търсене на пряка и непосредствена причинно – следствена връзка, каквато законът изисква между конкретно незаконосъобразно действие или конкретно незаконосъобразно бездействие и причинени вреди.

Изложените съображения мотивират съда да отхвърли иска като неоснователен.

При този изход на спора и при направеното своевременно искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение от страна на процесуалния представител на ответника, съдът определя такава в размер на 450 лв., за което следва да бъде осъден ищецът.

Предвид изложеното, Административен съд София-град, II-ро отделение,
56 - ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ иска на В. Ф. В. за присъждане на обезщетение за нанесени неимуществени вреди от незаконосъобразни действия/бездействия на Главния секретар и Председателстващия Съдийската колегия на ВСС, във връзка със сигнал вх. № ВСС-1778/12.02.2020 г. и вх. № ВССС-1779/12.02.2020 г., в размер на 74000 / седемдесет и четири хиляди / лева, от които 32000 лв. за незаконосъобразни действия/бездействие на главния секретар на ВСС и 42000 лв. за незаконосъобразни действия/бездействия на председателстващия СК, считано от датата на подаване на двата сигнала до ВСС-12.02.2020г. до прекратяване на бездействието и до отмяна не вече предприетите порочни действия.

ОСЪЖДА В. Ф. В. да заплати на Висшия съдебен съвет юрисконсултско възнаграждение в размер на 450 /четиристотин и петдесет/ лева.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14- дневен срок от деня на съобщаването му чрез настоящия съд пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: